

KRAJOWY PLAN STRATEGICZNY 2023-27

Wielkopolska
Izba Rolnicza

ANDRZEJ PRZEPIÓRA

PAWEŁ DOPIERAŁA

BARBARA IDCZAK

MARTA CEGLAREK

ALEKSANDER POZNAŃSKI

ROBERT HYŻOREK

MAGDALENA
KOŁODZIEJEK

SIENNO 28.10.2021 r.

Gdzie jesteśmy?

Wielkopolska
Izba Rolnicza

DO KOŃCA PRZYSZŁEGO ROKU OBOWIĄZUJE STARY PROW

KRAJOWY PLAN STRATEGICZNY MA WEJŚĆ W ŻYCIE OD STYCZNIA 2023 R.

KAŻDY KRAJ CZŁONKOWSKI JEST ZOBOWIĄZNY DO PRZESŁANIA PROJEKTU KPS DO KOMISJI
EURPEJSKIEJ DO KOŃCA BIEŻĄCEGO ROKU

W POLSCE JESTEŚMY PO DWÓCH RUNDACH KONSULTACJI KPS

WIR W OBU RUNDACH ZŁOŻYŁ 120 SZCZEGÓŁOWYCH UWAG

**DECYZJE TECHNOLOGICZNE I PRODUKCYJNE PODEJMOWANE PO ŻNIWACH 2023 R POWINNY
UWZGLĘDNIĆ ZAŁOŻENIA NOWEGO KPS-U**

UWAGI OGÓLNE

Druga wersja KPS, zgodnie z zapowiedzią MRiRW zawiera stawki dopłat dla poszczególnych działań. Jednak analiza wysokości tych stawek potwierdza nasze wcześniejsze obawy, że wyznaczono rolnictwu bardzo ambitne cele środowiskowe i klimatyczne ale proponowane finansowanie nie rekompensuje dodatkowych kosztów realizacji tych celów.

Przeprowadzone przez nas symulacje wskazują, że gospodarstwa rolne mniejsze czy większe stracą na implementacji zielonego ładu. Nawet dobranie podstawowych i najprostszych ekoschematów nie pozwoli na otrzymanie sumy dopłat analogicznych do otrzymywanych w obecnym okresie.

Najwięcej będą „płacić” ekoschematy ingerujące w potencjał produkcyjny gospodarstw rolnych na rzecz wyłączenia gruntów z uprawy. W połączeniu ze schematem „Dobrostan zwierząt” w dłuższej perspektywie czasu realizacja nowej WPR może spowodować spadek wielkości produkcji rolno-spożywczej w Polsce i zwiększenie kosztów produkcji i cen żywności.

Wielkopolska
Izba Rolnicza

UWAGI OGÓLNE

Najwięcej na nowej polityce stracą większe gospodarstwa, specjalizujące się w produkcji roślinnej.

Druga wersja KPS uwzględnia szereg szczegółowych uwag WIR, co przyjmujemy z zadowoleniem.

Nie uwzględniono uwag WIR w zakresie wsparcia produkcji trzody chlewnej, która obecnie znajduje się w dramatycznej zapaści.

Proponowana definicja rolnika aktywnego zawodowo jest nieprecyzyjna i może prowadzić do nadużyć.

Wdrażanie nowej polityki w taki sposób, aby skorzystał na niej przeciętny rolnik będzie wymagało kompleksowych działań doradczych i szkoleniowych. Niestety z tych działań pomimo naszych uwag wykluczono izby rolnicze czy inne organizacje branżowe.

Wielkopolska
Izba Rolnicza

Ekoschematy kluczowe dla sumy dopłat

Ekoschematy – nowe 1-roczone płatności za praktyki korzystne dla środowiska i klimatu

Do wyboru MRiRW oferuje katalog takich praktyk

Bez ich stosowania przeciętne gospodarstwo rolne otrzyma dopłaty bezpośrednie o około 30% mniejsze niż do tej pory

Według naszych symulacji wybór 3 najprostszycy ekoschematów daje dopiero wyrównanie dopłat do obecnego poziomu

Ich wdrożenie będzie wymagało solidnej wiedzy rolnika i sprawnego doradztwa rolniczego

Nasze wątpliwości budzi system kontroli przez ARiMR

Ekoschematy

Wielkopolska
Izba Rolnicza

- ❖ Ekstensywny wypas na TUZ z obsadą zwierząt.
 - ❖ Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia z wykorzystaniem narzędzia FaST.
 - ❖ Korzystna struktura upraw.
-
- ❖ Zagospodarowanie resztek poźniwnych i poplonowych w formie mulczu (matowania).
 - ❖ Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych
 - ❖ Obszary z roślinami miododajnymi
 - ❖ Międzyplony ozime/ Wsiewki śródplonowe
 - ❖ Produkcja integrowana
 - ❖ Przyorywanie obornika w ciągu 12 godzin od aplikacji na glebę.
 - ❖ Rozlewanie gnojowicy innymi metodami niż rozbryzgowo, aplikacja doglebowa nawozów na bazie mocznika
 - ❖ Utrzymanie systemów rolno-leśnych
 - ❖ Utrzymanie zadrzewień śródpolnych
 - ❖ Przeznaczenie 10% powierzchni UR w gospodarstwie na obszary nieprodukcyjne
 - ❖ Biologiczna ochrona upraw

Wielkopolska
Izba Rolnicza

Proponowane w nowym KPS stawki wsparcia w ramach I filaru porównaliśmy z tymi, które obowiązują obecnie i wykonaliśmy kilka symulacji sumy dopłat, które przykładowy rolnik otrzymuje dzisiaj, a które otrzyma zgodnie z nowymi zasadami. Kalkulacja opracowana została na podstawie trzech konkretnych gospodarstw indywidualnych:

Gospodarstwo I - Powierzchnia 21,05ha w tym 19,93ha GO i 1,12 TUZ, prowadzące chów bydła mlecznego-12 szt. oraz opasów 20 szt. Struktura upraw zboża, kukurydza oraz 1,25 lucerny

Gospodarstwo II - Powierzchnia 35,58ha w tym 35,34ha GO i 0,24 TUZ, ukierunkowane na produkcje roślinną Struktura upraw, kukurydza burak cukrowy, ziemianki skrobiowe oraz cebula

Gospodarstwo III - Powierzchnia 74,02ha w tym 70,09ha GO i 3,93 TUZ, ukierunkowane na produkcje roślinną opartą na uprawie zbóż, kukurydzy, buraka cukrowego, zieminków skrobiowych, cebuli oraz gruntach ugorowanych.

Dla wszystkich wariantów dokonano obliczono stawki dopłat w roku 2020 z uwzględnieniem dopłat do produkcji: bydła, krów, ziemniaków skrobiowych, buraków cukrowych i obszarów ONW oraz stawek płatności mających obowiązywać w roku 2023 po wejściu w życie nowej Wspólnej Polityki Rolnej opartej na założeniach tzw. zielonego ładu. W wariantcie gospodarstwa o powierzchni powyżej 50 ha uwzględniono dodatkowo brak płatności dodatkowej dla pierwszych 30ha posiadanych gruntów.

Dodatkowo uwzględniono realizację tzw. ekoschematów w trzech wariantach (wsiewki/międzyplony, opracowanie planu nawozowego oraz indywidualnie dobranego dla każdego gospodarstwa: odpowiednio: przyoranie obornika w ciągu 12h, pozostawienie resztek poźniwnych w formie mulczu oraz uprawa obszarów z roślinami miododajnymi.)

Gospodarstwo I

Wielkopolska
Izba Rolnicza

	PROW 2021	KPS 2023-27
JPO	10 183,78 zł	11 230,60 zł
Zazielenienie/ekoschemat	6 817,04 zł	6 282,97 zł
Płatność dodatkowa	3 285,46 zł	3 839,52 zł
Płatność do krów	4 945,32 zł	5 143,68 zł
Płatność do młodego bydła	6 535,20 zł	7 113,60 zł
Płatność do roślin pastewnych	585,06 zł	581,40 zł
Wynik z uwzględnieniem ekoschematów	34 371,87 zł	34 191,77 zł
Wynik bez ekoschematu		27 908,80 zł

Gospodarstwo II

	PROW 2021	KPS 2023-27
JPO	17 213,25 zł	18 982,64 zł
Zazielenienie/ekoschemat	11 522,58 zł	10 398,86 zł
Płatność dodatkowa	4 914,54 zł	5 472,00 zł
ONW strefa I	213,01 zł	213,01 zł
Płatność do buraków cukrowych	22 062,17 zł	21 231,36 zł
Płatność do ziemniaków skrobiowych	5 641,20 zł	5 586,00 zł
Wynik z uwzględnieniem ekoschematów	63 586,75 zł	61 883,87 zł
Wynik bez ekoschematu		51 485,01 zł

Gospodarstwo III

Wielkopolska
Izba Rolnicza

	PROW 2021	KPS 2023-27
JPO	35 810,14 zł	39 491,15 zł
Zazielenienie/ekoschemat	23 971,38 zł	17 282,35 zł
Płatność dodatkowa	4 914,54 zł	
ONW strefa I*	4 909,08 zł	4 909,08 zł
Płatność do buraków cukrowych	18 347,23 zł	17 656,32 zł
Płatność do ziemniaków skrobiowych	28 206,00 zł	27 930,00 zł
Wynik z uwzględnieniem ekoschematów	118 178,36 zł	107 268,90 zł
Wynik bez ekoschematu		89 86,55 zł

Inne ważniejsze elementy KPS

- ❖ Dopłaty do wybranych produktów pozostają bez większych zmian
- ❖ Dotacje na inwestycje tylko dla gospodarstw ekologicznych oraz dla gospodarstw produkujących prosięta
- ❖ Dotacje na maszyny i urządzenia służące poprawie środowiska i klimatu
- ❖ Instrumenty finansowe (pożyczki, gwarancje)
- ❖ Programy rolno-środowiskowe bez większych zmian
- ❖ Środki na RHD, przetwórstwo, współpracę, krótkie łańcuchy

Inne wyzwania stojące przed rolnictwem

- ❖ Zapaść na rynku trzody chlewnej
- ❖ Ambitne strategie UE „Bioróżnorodności” i „Od pola do stołu”
- ❖ Rosnące koszty produkcji
- ❖ Zmiany klimatyczne – rolnictwo jest jednocześnie źródłem emisji oraz ofiarą jej skutków
- ❖ Zmiany w preferencjach konsumentów (ekologia, dobrostan, wegetarianizm, lokalność)
- ❖ Słaba pozycja przetargowa rolnika

Jak sprostać tym wyzwaniom?

- ❖ Dobrze wykorzystać to co dają!
 - doradztwo, szkolenia, pomysły na własne gospodarstwo
- ❖ Rolnictwo precyzyjne i optymalizacja produkcji – szczególnie ważne w dobie rosnących kosztów
- ❖ Innowacyjne technologie – Rolnictwo 4.0
- ❖ Współpraca na rynku – wspólne zakupy i wspólna sprzedaż – organizacje producentów
- ❖ Wspólne inwestycje, spółdzielnie energetyczne, wspólne użytkowanie maszyn
- ❖ Skracanie łańcucha – RHD, lokalne przetwórstwo, agroturystyka
- ❖ Ekologia, Dobrostan
- ❖ Dodatkowe źródła dochodów

Wielkopolska
Izba Rolnicza

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I
PROSZĘ O PYTANIA
